

מתורתו של הרב הגאון יורם מיכאל אברג'ל

אמרי נועם

בצור ירום

"רבות רעות צדיק ומכולם יצילנו ה'" (תהילים). בתפילת שמונה עשרה נראה שיש 26 פעמים שם ה' (חוץ מברכת למינים שנתקנה מאוחר יותר כמבואר בגמרא בברכות). והינה אומר בעל הטורים הקדוש, על פרשת "כי תבוא": "כו (26) שמות בתוכחה כנגד 26 פעמים שם ה' בתפילת שמונה עשרה שכוחם להגן על "כו שמות בתוכחה". והינה חידוש עצום ביותר המובא בעלון הנפלא של הרב ישראל אברג'ל "מסילות אל הנפש", שפעמיים בתורה יש את פרשת הקללות, בפרשת כי תבוא ובפרשת בחוקותי. ואם נסתכל היטב, לאחר סיום הקללות בפרשת בחוקותי, התורה ממשיכה עם 2 פסוקי נחמה "וזכרתי להם ברית ראשונים וכו'.. ואילו בפרשת כי תבוא, לאחר הקללות אין שום פסוקי נחמה. והסיבה לכך, אומר הרדב"ז משום שבפרשת כי תבוא יש 26 שמות ה' (יהוה – רחמים) ואין לך נחמה יותר גדולה מזאת, ולכן לא הוצרך להוסיף פסוקי נחמה. ולא בחינם הזכרו דווקא 26 פעמים שם ה', אלא יש בכך סוד נפלא. כי 26 פעמים שם ה' (26) יוצא לנו ביחד בגימטריה כמניין 676, גימטריה של המילה "רעות". לרמז שסגולתם של 26 שמות ה' לבטל את כל הרעות והקללות המוזכרות בפרשת כי תבוא. וזהו שנאמר "רבות רעות צדיק ומכולם יצילנו ה'". ולכן מנהג ישראל הקדושים לומר החל מראש חודש אלול ועד הושענא רבה את מזמור "לדוד ה' אורי וישעי" שתי פעמים ביום (שחרית וערבית) כיוון שבמזמור זה מוזכר שם ה' 13 פעמים, וכשאומרים אותו פעמיים ביום אז יש 13 כפול 2 שזה יוצא 26 פעם שם ה' ביום. ובדומה לזה, ביום הכיפורים אנו אומרים 26 פעמים "ויעבור" והרי זה בבחינת 26 פעמים שם ה' המסוגלים להמתיק את הדינים ולהמשיך על האדם רחמים מן השמיים.

"אך הביאור העניין על פי מה שכתב הרב חיים ויטאל ז"ל בשער הקדושה, דלכל איש ישראל אחד צדיק ואחד רשע יש שתי נשמות, דכתיב ונשמות אני עשיתי" למרות שפסוק זה פתח בלשון יחיד, סיים בלשון רבים, "ונשמות אני עשיתי" ומיעוט רבים – שניים. "שהן שתי נפשות", וזה דווקא ליהודי, אפילו אם הוא רשע גדול יש לו נשמה קדושה, והיא נמצאת אצלו בפועל, מה שאין כן לגוי יש רק נפש אחת בלבד. "נפש אחת מצד הקליפה וסטרא אחרא" – הקליפה היא כוח שמסתיר על החיות האלוקית הפנימית שבכל דבר. כמו קליפת הפרי שמכסה על הפרי. והסטרא אחרא הוא הצד האחר שאינו צד הקדושה. ונפש זו כאמור היא מהצד הקליפה והסטרא אחרא, "והיא המתלבשת בדם האדם להיות הגוף, וכדכתיב "כי נפש הבשר בדם היא". כלומר הנפש הבהמית היא בדם, ומשם באים כל הכוחות הגופניים, שוודאי שהם חיונים, וצריכים אותם מאוד. אף על פי שנפש זו היא מצד הקליפה יש לה תפקיד חשוב, והוא להחיות את הגוף. הדבר דומה למי שקונה תפוזים מהחנות, שבתוך התפוז יש פרי מאוד טעים, אבל יש דבר שמסתיר את הפרי והוא נקרא קליפה. לקליפה יש ערך רב, אם לתפוז לא היתה קליפה הוא היה מתקלקל מיד. גם בננה ללא קליפה משחירה, כך זה בכך הפירות, כלומר הקליפה מייפה את הפרי. כך העולם הזה הגשמי הוא יפה, הכל מלא צלופן, הכל מושך. ואם כן, הקליפה היא לא דבר רע, אלא דבר מצוין, כי יש לה תפקיד לשמור על הפרי. רק שצריך ללמוד להפריד בין הפרי לקליפה, כמו שבחיטה המוץ הוא הכיסוי ששומר על החיטה, וכשבאים לאכול חייבים להפריד בין המוץ לחיטה. לכן הגוף של יהודי אף על פי שנקרא קליפה, הוא לא כמו של גוי, כי אצל יהודי הבשר עצמו נקרא בשר קודש, אבל אצל הגוים הבשר טמא, לכן נגיעה בגוי צריכה טבילה. (בצור ירום חלק א' פרק א', עמ' 190-191).

הליכותיו והנהגותיו בקודש של סידנא בבא סאלי

מעשה במושל של ארפוד שהיה גר סמוך לבית הכנסת שבו היה מתפלל הבבא סאלי הקדוש. קולותיהם של היהודים האומרים סליחות הפריעו לו לישון. הוא אסר על היהודים להגיד סליחות, ובאותו לילה שזה קרה, ארז הבבא סאלי מזוודה ואמר לכולם שהוא עוזב את ארפוד. הבבא סאלי אמר למקורביו שהוא לא יכול להישאר במקום כזה שבו אוסרים להגיד סליחות, והבטיח שהדבר לא יעבור בשתיקה למושל. והינה לא עברו ימים ואשתו של המושל באה להגיש לו את הקפה של הבוקר, והינה לחרדתה, היא רואה את בעלה המושל ללא רוח חיים, הוא מת בכסא. מיד הבינה אשתו שזה העונש לבעלה שהתעסק עם היהודים, היא ארזה את חפציה ועזבה את המקום מהר ככל הניתן שלא תיענש גם היא, היא מכרה את הבית, הבבא סאלי קנה את הדירה וביקש מהחסידי רבי יחיא דהאן לשכון בה, כדי שלא יבוא גוי ויגור בבית הזה ושוב יפריעו הקולות של הסליחות לגוים. וזהו כוחם של הצדיקים, שאסור לזלזל בהם, יהי רצון שזכות הצדיקים תגן עלינו ונזכה שכל תפלותינו יתקבלו.

רבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב

אחד מחסידי הרב הקדוש והחסידי רבי נחמן מברסלב, סיפר פעם לרבי נתן ועוד כמה חסידים, כי בהיותו עם רבנו הקדוש בעיר ברודי, התלבש רבנו נחמן בבגדים פשוטים כאיש פשוט. והסתיר עצמו מהבריות. ובדרך הליכתם נכנס פתאום רבינו לתוך בית אחד ונכנס מחדר לחדר ו"אני המשכתי אחריו" עד שנכנס לחדר אחד בו ישבו איש ואישה ששיחקו ביניהם יחד "שחמט". הסתכל עליהם רבינו הקדוש מבלי לדבר ויצא. לא עברה שניה והאיש שהיה בחדר קם ממקומו, והתחיל ללכת אחרי רבי נחמן, האיש הלך אחרי רבינו עד שיצאו מן העיר, והגיעו לאיזה יער. התחיל רבינו הקדוש לדבר עימו. ואותו חסיד שלווה את רבי נחמן, עמד מהצד ולא שמע דבר ממה שאירע ביער, רק ראה איך שאותו איש בוכה ומזיל דמעות רבות.. עד שנעשה בעל תשובה גדול מאותו מעשה, זאת רק מתוך ראייתו הקדושה למרחקים של רבי נחמן. (מתוך שיח שרפי קודש ב-קמט).

גם אתם יכולים להיות שותפים בזיכוי הרבים!

לקבלת העלון באיזור מגורכם, ולהקדשת שם להצלחה, רפואה או לעילוי נשמת יקירכם ולהיות שותפים בזיכוי הרבים.

צרו קשר במס': 0523458725

הבעל שם טוב הקדוש

ישנו משל שהבעל שם טוב היה מספר לתלמידיו והוא כך: אדם אחד היה מנגן נפלא בכלי זמר, במתיקות ובקולות ערבים מאוד. נגינתו הייתה מתוקה כל כך, עד שכל אלו ששמעו את הנגינה לא יכלו להתאפק והיו רוקדים בהתלהבות וקופצים ומקפצים עד לתקרה. וכל זאת בשל גודל התענוג, הנעימות והמתיקות של הנגינה. כל מי שהיה קרוב יותר אל האיש המנגן היה לו תענוג גדול יותר והיה רוקד עד מאוד. בתוך כך בא אל המקום אדם חירש, שלא יכול לשמוע את קול הנגינה הערב. ראה החירש, והנה אנשים קופצים ורוקדים, והיו בעיניו כמשוגעים. בליבו אמר: מדוע אלו שמחים כל כך? אילו נבון היה האיש, היה מבין כי הרוקדים שומעים את נעימת הנגינה הנפלא, והיה מצטרף בעצמו אל הריקוד. והנמשל – מובן. אותם אנשים שזכו ללמוד ולהיחשף לאור התורה והחסידות, זוכים ומתענגים מזיו השכינה ואור התורה והחסידות. אך לעיתים ישנם הרואים ניסים ונפלאות מאת ה', ולא זוכים לשוב בתשובה ולהכיר בגדולת הבורא, אותם אנשים "חירשים" ו"עיוורים" לרמזים ולמסרים שנשלחים אליהם מהשמים. וכל אותם אנשים השומעים את ניגון החסידות והתורה, נדמים בעיניהם למשוגעים. כי הם אינם שומעים את הניגון.

החליל של הילד הכפרי

איש כפרי אחד נהג להתפלל בימים הנוראים בבית מדרשו של הבעל שם טוב. בנו של האיש היה מוגבל בשכלו וקשה הבנה. לא הצליחו ללמדו את צורת האותיות, והוא לא ידע לומר שום דבר שבקדושה מן התורה והתפילה. בשל כך, בימים הנוראים לא לקח עמו האב את הבן אל עירו של הבעל שם טוב שבה התפלל. לאחר שנעשה הילד בר מצווה והגיע צום יום הכיפורים, לקח אותו האב עמו כדי להשיג עליו שלא יאכל ביום הקדוש בשל חוסר הבנתו. לבן היה חליל שבו נהג לחלל בזמן שרעה את הצאן והעגלים בשדה. כשהם נסעו לעירו של הבעל שם טוב, הניח הבן את החליל בכיסו בלי שהאב ידע זאת. הנער ישב עם אביו בבית המדרש של הבעל שם טוב, מכניסת החג ועד צאתו ולא ידע לומר מילה ממילות התפילה. באמצע היום, בתפילת מוסף, אמר לאביו: "החליל נמצא עמי ואני רוצה מאוד לחלל בו". האב נבהל מאוד, גער בו והזהירו: "הישמר לך ושמוך נפשוך מאוד לבל תעשה את הדבר הזה." הנער התאפק, אולם בתפילת המנחה שוב ביקש: "הרשה לי אבי לחלל בחליל שלי." כעס האב את בנו ואיים עליו שלא יעז לעשות זאת, ואף רצה לקחת ממנו את החליל, אך לא יכול היה מפני שהחליל מוקצה ואין להחזיקו בידיים ביום הקדוש. החזיק אביו את הכיס שבו היה החליל ואחז את החליל מבחוץ כדי שלא יוכל הבן להוציאו. כך התפללו את תפילת הנעילה שבסיום היום הקדוש. באמצע התפילה שמט הנער בכוח את החליל מכיסו ומידו של אביו והשמיע בחליל קול אדיר וחזק. תמהו כל המתפללים, אולם הבעל שם טוב קיצר מיד את התפילה, שלא כהרגלו, והתפילה הסתיימה. לאחר מכן אמר הבעל שם טוב לקהל: "בקולו של החליל העלה נער זה את כל התפילות אל השמים והקל עלי את שליחותי. הרי הנער אינו יכול לומר מאומה ממילות התפילה, וכאשר ראה את הקהל מתפלל נדלק בו ניצוץ קדוש ונפשו בערה כאש. אדם אחר יכול היה בלהט הקדושה לומר את מילות התפילה לה', אולם נער זה לא יכול היה להרוות את צימאון הקדושה שבו ואת אש תשוקתו שבערה בו עד כלות הנפש. וכך חילל, בנקודת האמת שבלבו, בלי שום מחשבה זרה אלא במחשבה נקייה לשם ה' יתברך. והלוא נאמר רחמנא ליבא בעי את הלב מבקש האלוקים (תלמוד בבלי, מסכת סנהדרין, דף קו עמוד ב). וכך נתקבל הבל פיו הנקי של הנער ברצון לפני ה'. כך גם עלו ונכנסו כל התפילות לפני שומע התפילות."

הרב הגאון הרב ישראל אברג'ל שליט"א

שלוש מעלות בהשכמת הבוקר:

- בגמרא הקדושה (מסכת ברכות ד) מצינו שנשתבח דוד המלך ע"ה בזה שהיה משכים קום בחצות הלילה לעבודת בוראו יתברך. וכלשונם: אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא ריבונו של עולם, לא חסיד אני? שכל מלכי מזרח ומערב ישנים עד שלוש שעות, ואני "חצות לילה אקום להודות לך". (תהילים קיט, סב). וכתבו רבותינו הפוסקים שיש שלוש מידות (דרגות ומעלות) בהשכמת הבוקר לעבודת השם יתברך זה למעלה מזה:
 - א. מובחרת שבכולן הזוכה לעמוד ממטתו ולהיות ניעור קודם נקודת חצות הלילה, (ואפילו זמן מועט) ולקונן על חורבן בית המקדש וגלות השכינה, כמאמר הכתוב "קומי רוני בלילה לראש אשמורות, שפכי כמים ליבך (על גלות השכינה וחורבן בית המקדש) נוכח פני ה'" (איכה ב, ט). ואחר כך לעסוק בתורה הקדושה עד אור הבוקר.
 - ב. מעלה בינונית - הקם משנתו קודם עלות השחר, שבה זוכה להיות מכלל המעלה הגדולה של "מעורר השחר" וכמאמר הכתוב "עורה כבודי עורה הנבל וכנור אעירה שחר" (תהילים נז, ט). ואמרו רבותינו במדרש תהילים (מזמור קח, כ) אמר דוד לעולם לא בא השחר עלי ומצאני ישן. אלא אני הייתי מעורר את השחר.
 - ג. מתוך חלב הארץ, חלק ראשון סימן א' פרק א' עמ' 91-88).

הרב הגאון שלום ארוש שליט"א

ומובא באותו מדרש, שתכף ששאלו 'היש ה' בקרבנו וכו'.. "מיד בא עמלק. תמיד מסבירים זאת על האמונה, שבגלל שלא היתה להם אמונה בה', אז ה' שילח בהם את עמלק, כדי שיצעקו אליו ויראו שה' איתם. אבל ההסבר העמוק יותר, הוא ההסבר על החוסר הכרת הטוב, שהשושן של אותו חיסרון אמונה הוא כפיות הטובה. כי אדם שרואה את הטובות של ה' ומודה לה', הוא רואה רק את ה'. ולא עולה על דעתו לשאול כזו שאלה. הפנימיות של ההסתרה הזאת שלא רואים את ה' - היא כפיות טובה. וזה מה שנאמר באותו מדרש, שה' שולח את עמלק כדי שיצעקו אליו ויראו שהוא בקרבם, זה ההסבר לכל הצרות שבאות על הבכיינות וחוסר הכרת הטוב. (מתוך שערי בתודה, עמ' 39-38).

מרן פאר הדור - הרב עובדיה יוסף זצ"ל

■ אסור להפסיק בדיבור בין תפילין של יד להנחת תפילין של ראש, גם בתפילין של רבינו תם. ואף על פי שלא שייך כאן האיסור של גורם לברכה שאינה צריכה כמו שישנו בתפילין של רש"י, שאם יפסיק בדיבור יצטרך לברך על התפילין של ראש, שהרי אין מברכים על תפילין של רבינו תם. מכל מקום, כיוון שנאמר "והיו לטוטפות בין עיניך, והיה אחת לשתיהן, כלומר שלא יהיה הפסק והיסח הדעת לעולם בין תפילין של יד לתפילין של ראש, לכן אסור להפסיק בדיבור ביניהם. ואפילו לענות ברוך הוא וברוך שמו, או לדבר בדברי תורה, יש להחמיר. אולם מותר לענות קדיש וקדושה, ואמנים של ברכות, בין תפילין של יד לתפילין של ראש בתפילין של רבינו תם. וכן מותר לברך ברכת רעמים וכיוצא בזה. והאיל והיא מצוה עוברת, וכל שכן מותר לאפרושי מאיסורא. ועל הצד טוב ביותר יחזור וימשמש בתפילין של יד, ויהדקם, ואין צריך לחלוץ אותם לגמרי. וכן יעשה אם עבר והפסיק ודיבר בין תפילין של יד לתפילין של ראש בתפילין של רבינו תם. (יבי"א ח/ג,ג - ח/ט קח,כז - ח/י נה, ח/ג,א).

■ הנוהגים להניח תפילין רבינו תם באמצע תפילת החזרה של שלוח הציבור, לא יפה עושים. שאף על פי שרשאים לענות אמן דברכות באמצע הנחת תפילין של רבינו תם, מכל מקום, כיוון שגם בזה יש מחמירים, ראוי שלא להביא את עצמו לכתחילה לידי כך, ורק אם במקרה התחיל להניח תפילין של יד ובמפתיע שמע קדיש וקדושה, יענה. (יבי"א ג,ד).

הרב הגאון ראובן אלבז שליט"א

הוא אשר כתב הרמב"ם (הלכות תלמוד תורה פרק א הלכה ח) "כל איש ישראל חייב בתלמוד תורה, בין עני בין עשיר, בין שלם בגופו בין בעל ייסורים, בין בחור בין זקן גדול שתשש כוחו, אפילו היה עני המתפרנס מהצדקה ומחזר על הפתחים, ואפילו בעל אישה ובנים - חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה. שנאמר "והגית בו יומם ולילה".

"אין לחפש תנאים נוחים כדי ללמוד" - ישנם אנשים האומרים בליבם "לו היה לי בית גדול וחדר מרווח ומסודר, מיטה טובה וסטנדר נוח, גמרא עם אותיות בהירות ומאירות, ופירושים בצדדים, אז הייתי יושב ולומד תורה."

אך האמת היא, שלא זו דרכה של תורה. מדוע ניתנה תורה במדבר? כדי ללמדו שאל לו לאדם לחפש תנאים נוחים כדי ללמוד, אין שם נוחות ובוודאי שלא פינוק, אבל כך זוכים לתורה. "אם תהיה מוכן לוותר על כל ענייני החומר תזכה בתורה". יתרה מזאת, כאשר אדם מוותר על צרכי העולם הזה כדי לזכות בתורה, הרי הוא מתחזק במידת הביטחון בה', והוא זוכה שהקדוש ברוך הוא מזמן לו את פרנסתו ודואג לו. "השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך". (תהילים, נה,כג).

(מתוך משכני אחריו, במדבר, עמ' נג-נד).

בואו והקדישו את העלון לרפואה / להצלחה / לעילוי נשמה ועזרו לנו בזיכוי הרבים

העלון מוקדש להצלחת:

מרת אימי ויויאן בת נוריה	מור אבי אוריאל בן ציפורה
בת חן בת עירית	עזרא בן נאוה
בר ושרית ישראל	אלעזר בן כוכבה
אליעד אליהו בן אריאלה	נדב בן מלי
	יסמין בת רחל

העלון מוקדש לרפואת:

צ'צ'אן בן ביסקה
חזלה בת חביבה
דביר בן גאולה
ראובן בן חנה
זהבית בת חנה
עליזה בת נינט